

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2023 оны 98 тоот тушаалын
6 дугаар хавсралт

Хүний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн (Эрүүл мэнд, спорт), М Нандинцэцэг

2025 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

НЭГ. ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин / биелэлт	Эхэлсэн, дууссан хугаца	Биелэлтийн хувь
1	2	3	4	5	6	7	
1.1. Монгол Улсын урт, дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийг улс, бүс, орон нутаг, салбар хоорондын уялдааг ханган боловсруулах, хүн амын нутагшилт, суурьшлын ерөнхий төлөвлөлтийг хийх, хүн амын өсөлтийг дэмжих, хүний хөгжлийг хангах, нэгдсэн бодлогыг тодорхойлох;							
1	Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн төслийг боловсруулна.	Боловсруулах бодлогын баримт бичгийн тоо	Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолын хавсралтаар "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ыг батлуулсан.	-	Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөрийн төслийдийг боловсруулах ажлын хүрээнд Хүний хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Нийгмийн хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, Байгаль орчны зорилтот хөтөлбөр, Засаглалын зорилтот хөтөлбөр, Үндэсний өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилтот хөтөлбөрийн төслийдийг боловсруулж байна.	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%
2	"Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө"-ний	Боловсруулах төлөвлөлтийн баримт бичгийн	Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 35 дугаар	"Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө"-	Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы 2025 оны 05 дугаар сарын 29-ний	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р	100%

төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ.	тоо	тогтоолын хавсралтаар “Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө”- г батлуулсан.	ний төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна. /1 төлөвлөлтийн баримт бичиг/	өдрийн хуралдаанаар “Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө”-г хэлэлцүүлэн батлууллаа. Уг төлөвлөгөө нь “Хүн төвтэй” хөгжлийн үзэл санаанд нийцсэн “Эдийн засгийн эрх чөлөөг цогцлоох”-ыг зорьж, эдийн засгийн эрх чөлөөний реформ, төсвийн зардлын реформ, төрийн албаны реформ, үндэсний баялгийн сан, төрийн өмчит компанийн засаглалын реформыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн. Тус төлөвлөгөөнд “Бүсчилсэн хөгжлийн бодлого”, “Хүний хөгжлийн бодлого”, “Эдийн засгийн бодлого”, “Хүний эрхийг дээдэлсэн засаглалын бодлого” гэсэн дөрвөн бодлогын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, нийтдээ 18.9 их наяд төгрөгийн санхүүжилт бүхий 330 тесөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх юм. Эдийн засгийн эрх чөлөөний реформын хүрээнд бизнесийн үйл ажиллаагааг зохицуулж байгаа хуулиудыг шинчилж, татварын орчны шинэчлэлийг хийж,	нэгдсэн 5-р 6-р сар
---	-----	---	--	--	---------------------------

төрийн үйлчилгээний цахимжилтыг эрчимжүүлж, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж, хөрөнгө оруулалтыг хязгаарласан, хаасан зохицуулалтыг багасгах, ялгамжтай байдлыг арилгана. Төсвийн зардлын реформын хүрээнд төсвийн урсгал зардлыг ДНБ-ий 24 хувиас хэтрүүлэхгүй байлгаж, процессын дахин инженерчлэлийг хийж, төрийн үйлчилгээг хялбар, хүн төвтэй, проактив хандлагаар эрчимжүүлнэ. Төрийн албаны реформын хүрээнд төрийн албаны шинэчлэлийг хийж, чиг үүргийн давхардлыг арилгаж, чадварлаг, цомхон, бүтээмжид суурилсан төрийн албыг бэхжүүлнэ. Үндэсний баялгийн сан, төрийн өмчит компанийн засаглалын реформын хүрээнд төрийн өмчит компаниудын реформыг эрчимжүүлж, бүтээмжийг сайжруулж, зардлыг бууруулж, тэдгээрийн хөрөнгийн удирдлагыг сайжруулна. Баялгийн

					санг арвижуулж, геологи, хайгуул, болон ашиглалтын түвшнийг нэмэгдүүлэх, стратегийн ордуудыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах зэргээр цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлж, стратегийн ордуудыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.		
1.2. Улсын хөгжлийн урт, дунд, богино хугацааны бодлогыг тодорхойлох, төлөвлөх, салбар хоорондын бодлогыг уялдуулж, нэгдсэн зохион байгуулалт, удирдлага, арга зүйгээр хангах, мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх;							
3	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлж улс, бүс, орон нутаг, салбар хооронд нэгтгэн зохион байгуулах, уялдааг хангах, арга зүйн зөвлөгөө өгнө.	Арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан байх, хувиар	-	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн чиглэлээр арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан байна. /100 хувь/	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлж, улс, бүс, орон нутаг, салбар хооронд нэгтгэн зохион байгуулж, уялдааг хангаж, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллалаа. Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы 2025 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар “Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө”-г батлуулсан бөгөөд Монгол Улсын хөгжлийн 2026 онд баримтлах бодлогын тэргүүлэх чиглэл нь “ХҮН ТӨВТЭЙ” хөгжлийн үзэл санаанд нийцсэн “ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЧӨЛӨӨГ ЦОГЦЛООХ”-ыг зорих бөгөөд “Бусчилсэн	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%

					хөгжлийн бодлого", "Хүний хөгжлийн бодлого", "Эдийн засгийн бодлого", "Хүний эрхийг дээдэлсэн засаглалын бодлого" гэсэн бодлогын 4 тэргүүлэх чиглэлийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлж, улс, бус, орон нутаг, салбар хооронд нэгтгэн зохион байгуулж, уялдааг хангаж, арга зүйн зөвлөө ёгч ажиллалаа.		
4	Олон улсын хөгжлийн туршлага, чиг хандлагыг судалж, өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар судалж, боловсруулна.	Судалгаа хийж, хөгжлийн загвар боловсруулсан байх, хувиар	-	Өөрийн орны онцлогт тохирсон хөгжлийн загвар боловсруулсан байна. /100 хувь/	Монгол улсын дунд, богино хугацааны бодлого, төлөвлөлт, бус, орон нутаг, салбар хоорондын уялдааг тоон утгаар чанаржуулах цогц судалгаа хийх зөвлөх үйлчилгээний ажлын даалгаврыг батлуулан, Үнэлгээний хороог байгуулсан бөгөөд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ авах тухай хуулийн дагуу худалдан авах зөвлөх үйлчилгээг зарлахад бэлэн болсон. "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%

хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 5.1.5-д "Улсын Их Хурлаас гаргаж байгаа бодлого нь нотолгоонд суурилсан байх тогтолцоог бүрдүүлж, батлан гаргаж байгаа нийт бодлогын 70 хувиас доошгүйг судалгаанд суурилж боловсруулна." гэж заасан. Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийг боловсруулахад бус, орон нутгийн онцлогт нийцүүлсэн, салбар болон салбар хоорондын уялдааг хангасан тодорхой, хэмжигдэхүйц, хүрч болохуйц, хэрэгжихүйц, бодитай, хугацаатай эзэрэг вөрчлөлтүүдийн талаар нарийвчилсан тооцоо, судалгаа хийх зайлшгүй шаардлага бий болсон. Дээрх цогц судалгааны ажлын хүрээнд: -Монгол улсын дунд хугацааны бодлого, төлөвлөлт, бус, орон нутаг, салбар хоорондын уялдааг тоон утгаар чанаржуулах цогц судалгаа хийхийн тулд олон төрлийн өгөгдлүүд, загвар ашиглах; -Уялдаа холбоотой системүүдийн

					хөгжлийг загварчлах, орон нутаг болон салбар хоорондын харилцан үйлчлэлийг харах зорилгоор Системийн динамик (System Dynamics) загвар ашиглах; -Орон нутаг, салбар хоорондын өөрчлөлтүүдийн нөлөөг тооцоолох Динамик симуляц ашиглах зэрэг хөгжлийн загваруудыг хөгжүүлнэ. Улдаа холбоотой системүүдийн хөгжлийг загварчлах, орон нутаг болон салбар хоорондын харилцан үйлчлэлийг харах зорилгоор Системийн динамик (System Dynamics) загвар, орон нутаг, салбар хоорондын өөрчлөлтүүдийн нөлөөг тооцоолох Динамик симуляц ашиглах зэрэг хөгжлийн загваруудыг хөгжүүлэхээр ажиллаж байна.		
5	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлнэ.	Хэрэгжилтийн явц, хувиар	-	Улсын хэмжээний мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулах асуудлыг судалж, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлж эхэлсэн байна. /100 хувь/	Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 12-ны өдрийн 76 дугаар тогтооолоор Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулахаар шийдвэрлэсэн. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт,	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р	100%

түүний удирдлагын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсэгт "Үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийг уялдуулан зохицуулах зорилгоор мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэж, эрхлэн хөтөлнэ." гэж заасны дагуу Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулах Ажлын хэсгийг байгуулж байна. Тус Ажлын хэсэг нь Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан, Аж үйлдвэрийн орон зайн төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулах үйл явцыг удирдан зохион байгуулах, холбогдох байгууллагуудын мэдээллийн урсгалын нэгтгэл, харилцан уялдааг сайжруулах, мэдээллийн сангийн ашиглалтыг нэмэгдүүлэх үүрэгтэй болно. Улсын хэмжээний мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулах асуудлыг судалж, Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 12-ны өдрийн 76 дугаар

сар, 11-р
сар, 12-р
сар

					тогтоолоор Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан байгуулахаар шийдвэрлэсэн.		
6	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн чиглэлээр судалгаа шинжилгээ хийх мэргэшсэн, чадварлаг хүний нөөцийг бэлтгэх, чадавхжуулах ажлыг зохион байгуулна.	Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулсан байх, хувиар	Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтыг тухай бүр зохион байгуулсан.	Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулсан байна. /100 хувь/	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн чиглэлээр судалгаа, шинжилгээ хийх мэргэшсэн, чадварлаг хүний нөөцийг бэлтгэх, чадавхжуулах ажлыг тасралтгүй хэрэгжүүлж байна. Тухайлбал, Төрийн албаны шинэчлэлийг хийж, чиг үүргийн давхардлыг арилгаж, төрийн албан хаагчдын тоог (багш, эмч нараас бусад) 9 хувиар бууруулах замаар чадварлаг, цомхон, бүтээмжид суурисан төрийн албыг бэхжүүлэх, төрийн байгууллагуудын чиг үүрэгт иж бүрэн шинжилгээ хийсний үндсэн дээр зарим чиг үүргийг хувийн хэвшилд шилжүүлэх замаар төрийн бүтээмжийг дээшлүүлж, төрийн худалдан авалтад хиймэл оюуныг ашиглан ил тод байдлыг сайжруулж, үр ашгийг нэмэгдүүлэх талаар тооцоо, судалгаа хийв. Мөн Монгол Улсын хэмжээнд цогц	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%

					үйлчилгээний төвүүдийг байгуулах, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх талаар судалгаа хийлээ. Хүний нөөцийг чадавхжуулах чиглэлээр дараах сургалтыг зохион байгууллаа. Үүнд: -"Олон хэвт эдийн засаг, суртахууны эдийн засаг" сэдэвт сургалтыг 2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдөр яамны албан хаагчдад зохион байгуулав. Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулж, судалгаа хийх чадавхыг дээшлүүлж ажиллав.		
--	--	--	--	--	---	--	--

1.3. Нийгмийн тогтвортой хөгжлийн бодлого, хүн амын өсөлтийг дэмжих, хүний хөгжлийг хангах нэгдсэн бодлогыг тодорхойлох, төлөвлөх, нэгдсэн зохион байгуулалт, удирдлага, арга зүйгээр хангах, мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх;

7	Нийгмийн тогтвортой хөгжлийн бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байх, хувиар	Бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байх, хувиар	-	Бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байна. /100 хувь/	Нийгмийн тогтвортой хөгжлийн бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах ажлын хүрээнд Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөөний төсөл Эрүүл мэндийн яам, Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яамны бодлогын саналыг тусган ажиллав.	1-р сар, 2-р сар, 3-р сар, 4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%
8	Хүн амын өсөлтийг дэмжих, хүний	Бодлогыг тодорхойлж,	-	Бодлогыг тодорхойлж,	Хүн амын өсөлтийг дэмжих, хүний хөгжлийг	1-р сар, 2-р сар, 3-р	100%

хөгжлийг хангах нэгдсэн бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байх, хувиар зүйгээр хангана.	төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байх, хувиар		төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангасан байна. /100 хувь/	хангах нэгдсэн бодлогыг тодорхойлж, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг удирдлага, мэргэжил, арга зүйгээр хангах ажлын хүрээнд Монгол улсын богино хугацааны бодлогын баримт бичгийн төсөлд эрүүл мэнд, биеийн тамир, соёл урлагын чиглэлийн төсөл, арга хэмжээг салбар яамдуудын саналыг үндэслэн тусгаж, ЗГ, УИХ-д хэлэлцүүлэн батлуулав.	cap, 4-р cap, 5-р cap, 6-р cap, 7-р cap, 8-р cap, 9-р cap, 10-р cap, 11-р cap, 12-р cap	
---	---	--	--	---	--	--

НЭМЭЛТ АЖЛЫН БИЕЛЭЛТ

№	Үүрэг даалгавар	Өгсөн субъект	Биелэлт	
1	2	3	4	

ХОЁР. МЭДЛЭГ ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин / биелэлт	Эхэлсэн, дууссан хугаца	Биелэлтийн хувь
1	2	3	4	5	6	7	
4.1. Төрийн албаны тухай хууль, салбарын хууль, дагалдан гарсан хууль тогтоомжид заасан мэдлэг чадварыг эзэмших, тасралтгүй хөгжүүлэх							
1	Англи хэлний болон чигүүргийн чиглэлээр гадаад оронд сургалтад хамрагдаж, чадвараа	Мэргэжлийн болон англи хэрлний сургалтад хамрагдаж, мэдлэг, ур дээшлүүлнэ.	-	1	Англи хэлний UNIVERSAL сургалтын төвийн сургалтад 1 сарын хугацаанд суралцаж, англи хэлний мэдлэгээ дээшлүүлэв.	4-р cap, 5-р cap, 6-р cap, 7-р cap, 8-р cap, 9-р cap, 10-р cap, 11-	100%

	ур чадвараа дээшлүүлэх	Сургалтын тоо				р сар, 12-р сар	
2	Жендерийн үндэсний хорооноос зохион байгуулах, мэргэшүүлэх болон давтан сургалтад хамрагдах	Сургалтад хамрагдаж, Жендерийн салбар зөвлөлийг мэдээлэл арга зүйгээр хангана. Сургалтын тоо 1	1	1	Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах салбар дундын стратеги төлөвлөгөө (2020-2031) – г хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй ажлын хэсэг Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 205 дугаар захирамжаар батлагдан, “Эдийн засгийн хүрээнд жендерийн тэгш боломж, тэгш оролцоог дэмжих” зорилгыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй дэд ажлын хэсгийн хуралд БЯ-нд оролцсон. Европын Холбоо, НҮБ-ын Хүн амын сантай хамтран хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад жендерийн тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх нь” /2024-2025/ техник туслалцааны төслийн хүрээнд жендерийн өөрчлөлтийн арга зүйг нэвтрүүлэх замаар жендерийн дүн шинжилгээнд суурилсан хариуцлагатай бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт түүний үр нөлөөг үнэлэх ахисан тувшиний сургалтад хамрагдсан. Боловсрол эвсэл, ТХЗ-ын төлөөх Иргэний нийгмийн сүлжээ хамтран “ТХЗ-5: Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах зорилгын хэрэгжилтийг хурдасгах ТҮНШЛЭЛ” уулзалт, Жендерийн үндэсний хороо, Азийн хөгжлийн банктай хамтран жендерийн асуудлыг уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотой хөгжлийн бодлого төлөвлөлтэд тусгах чиглэлээр мэдлэг ойлголтоо	4-р сар, 5-р сар, 6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	100%

					нэмэгдүүлэх, энэ чиглэлийн тэргүүн туршлагыг хуваалцах, олон улсад хүлээсэн Монгол Улсын үүрэг амлалтыг эрчимжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, чадавхыг нэмэгдүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг хариу арга хэмжээ авах зорилгоор зохион байгуулсан "Жендэрийн эрх тэгш байдал ба уур амьсгалын өөрчлөлт" олон улсын хуралд тус тус хамрагдсан.		
3	Төрийн албаны мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдах	Төрийн албаны мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдаж, мэргэшил ур чадвараа дээшлүүлэх. Сургалтын тоо 1	-	1	Биелэлт тооцох хугацаа болоогүй	6-р сар, 7-р сар, 8-р сар, 9-р сар, 10-р сар, 11-р сар, 12-р сар	0%

ХЯНАСАН:

Тогтвортой хөгжил, нийгмийн бодлогын хэлтсийн дарга Л.Балчинлуvsан

/...../

Огноо: 2025.06.25

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

Хүний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн (Эрүүл мэнд, спорт), М Нандинцэцэг

/...../

Огноо: